

УДК 821.161.2-31
ББК 84(4Укр)6-44
М50

Мензатюк, Зірка

М50 Ангел Золоте Волосся : повість / Зірка Мензатюк. — К. : Знання, 2023. — 125 с.
ISBN 978-617-07-0868-7

Чи може в сучасному світі статися диво? Таке, щоб минулися усі Галині нещасти: погані стосунки з учителькою та однокласниками, те, що в ній не “круті” батьки, а головне — хвороба братика, через яку життя стало геть нестерпне. І що для цього потрібно зробити Галі? На дівчинку чекає багато пригод, цікавих і часом небезпечних, мандрівка в далеку давнину, де Гая побачить княжий Київ, дізнається секрети старовинного мистецтва, а заодно й захопливу історію одного з найзнаменитіших шедеврів Київської Русі — геніального творіння Алимпія Іконописця. А ще в ній з’явиться незвичайний друг — Ангел Золоте Волосся. Він допоможе Галі здобути одне з найважливіших людських умінь — уміння бути щасливою.

УДК 821.161.2-31
ББК 84(4Укр)6-44

© Зірка Мензатюк, 2019—2023
© Видавництво “Знання”,
майнові права, оформлення,
2023

ISBN 978-617-07-0868-7

1. ГАЛИНІ НЕЩАСТЯ

Життя — паскудна штука, Гая давно це зрозуміла. Паскудно в школі, бо її улюблена вчителька Наталя Василівна вийшла заміж і виїхала з Києва. Тепер замість неї Катерина Петрівна, яка робить Галі зауваження ледь не на кожному уроці. Паскудно вдома, бо батьки сварять Галю за ті зауваження, записані в щоденнику, за погані оцінки і ще багато за що. Паскудно влітку на канікулах, тому що жодного разу Гая нікуди не поїхала, не тешоб у Єгипет чи Туреччину, а хоч би в недалекий Крим. Навіть ім'я у неї паскудне.

*Несе Галя воду,
Коромисло гнеться,
А за нею Іванко,
Як барвінок, в'ється.*

Хлопці частенько приспівують їй цієї пісні, особливо Сашко Гнатенко, з яким вона сидить за одною партою. І щоразу Галя червоніє від досади. Для повного щастя в їхньому класі є ще й Іванко, непримітний хлопчина-двієчник, і Галі зовсім не хочеться, щоб він за нею вився.

Ніби батьки не могли назвати її інакше. Сабіна, чи Аліна, чи Карина, чи Ісанна, чи ще якимсь модним іменем, як інших дівчаток. І тоді б ніяких тобі пісень, ніяких Іванків, — спокій голові, ніби ангели хату перелетіли. Так говорить бабуся Віра: “Ніби ангели перелетіли”.

Але таким препаскудним, як останні три місяці, життя ще ніколи не було. Тепер воно стало по-справжньому нестерпне. Взимку на ковзанці Степанчик, менший Галин братик, зламав собі ніжку.

І знову ж не поталанило: коли Степанчика привезли в лікарню швидкої допомоги, там зібралися немало потерпілих — хто пошкодив ногу, хто руку. Їм накладали гіпс чи й просто виписували ліки, після чого відправляли додому. Коли ж дійшло до Степанчика — ой-ой-ой, складний перелом, потрібна операція, і дай

Боже, щоб тільки одна. На ніжку приладнали якийсь жахливий апарат, і ось уже пішов четвертий місяць, відколи їхній Стаканчик (так Галя жартома називає братика) лежить у лікарні, і його лежанню кінця-краю не видно. Мама геть перевелася, змарніла, схудла, під очима в ній злягли синці. Їй, напевно, доведеться звільнитися з роботи. Тоді жити стане ще скрутніше, грошей катастрофічно бракуватиме, отже, знову — прощай, літня поїздка, прощайте, бодай сякі-такі обновки. Та найгірше не це, а жалібні Степанчикові очі на бліденському личку. Він, бідолашка, вже навіть не плакав, хіба що тихенъко скімлив, коли йому робили черговий укол. Лиш дивився сумно-сумно, мов зацьковане звірятко. Їй-бо, краще б бився з Галею і псуував її фломастери, як то бувало раніше. Він і сьогодні лежав тихий і сумненький, нітрохи не втішився червоними яблуками, які принесла Галя.

Вона верталася з лікарні, світу білого не бачачи, така тута її обступила. Перетнула Михайлівський майдан, і раптом в очі вдарило сліпуче світло. Аж спинилася. Підвела голову — то сонце, що прозирнуло з-за хмар, осяяло крилату фігуру ангела на Михайлівському Золотоверхому соборі, і яскравий відблиск упав просто на неї. Бані собору височіли на тлі низьких лілових хмар, ясні та близкучі після недавнього дощу, наче видиво щастя, наче райські палаці, і Галя

несподівано для себе рушила в браму під дзвіницею. Колись вона сюди поверталася, — з бабусею Вірою, але то було давно. Бабуся заходила поставити свічку за покійного дідуся.

Пройшовши під дзвіницею, де біля сувенірної крамнички ґел'отали іноземці, Галя опинилася в монастирському дворі. Двері собору були відчинені навстіж. Всередині мерехтіли свічки, ніби світилися теплі золотові сузір'я, і Галя, мов заворожена, пішла на їхне мерехтіння.

У соборі не правилося, і це додало їй відваги. Покопирсавшись у портфелі, вона знайшла дві гривні. Хвильку повагалася (бо за них мала б пакетик своїх улюблених горішків) і купила свічку. Тоненьку, з жовтого пахучого воску. Пригадала: бабуся ставила свічку перед розп'яттям. А перед ким ставити їй? Глянула на іконостас: там обабіч царських врат були зображені Ісус Христос і Божа Мати. Вони в церкві найголовніші, тому Галя не посміла турбувати їх. На іконі за Ісусом Христом вродливий ангел у бліскучих латах розправляється з сатаною. Він був зайнятий, тож дівчинка звернула погляд ліворуч. Там, поруч з Божою Матір'ю, стояло ангельське воїнство — здається, так називала цю ікону бабуся Віра. Передній ангел дивився прямо на Галю, ніби хотів спитати, чого вона прийшла. Тож вона запалила свічку й поставила перед ангелами.

Не знала, чого і якими словами просити. Лишень стояла, стежачи, як розгоряється пломінець її свічочки, і всередині в ній щось тонко й гірко бриніло — якась струна чи то слюза, і одна-єдина думка товклася в голові: “Чому мені так погано? Ну чому все так погано?”

Бічні двері в іконостасі відчинилися, з них вийшов чернець у широкому довгополому вбранні, і Галя, стрепенувшись, вискочила з собору.

2. НЕСПОДІВАНИЙ ГІСТЬ

Він сидів на підвіконнику. Галя побачила його, відчинивши двері своєї кімнати, але, на диво, не злякалася. Мала б подумати, що хтось чужий заліз у квартиру, поки тато на роботі, а мама, звісно ж, у лікарні зі Стаканчиком. Проте не подумала.

Він сидів, спокійний і замріяний, і дивився у вікно. Скісний призахідний промінь падав йому на обличчя, на світле волосся, що сягало плечей. Від того здавалося, мовби його лице обрамлене золотом — ясним сяючим німбом.

Він був добрий. Саме так: добрий, без найменшої тіні зла. Галя відчула чи то вгадала це, маєть, тому й не злякалася.

А ще він видався їй знайомим. Його лагідне обличчя вона вже десь бачила, як і світлі кучері навколо лиця, і схилену в задумі голову. Але де, коли вона могла його зустріти? Не на вулиці, оце вже точно. Таких зачісок сто років як не носять. І не вдягають подібного одягу. Що воно — сорочка, тога? Якась незрозуміла хламида.

Хто ж він? Галя не знала і навіть не здогадувалася. Спитати, як його звати, теж було не дуже зручно, але хіба зручніше тупцювати мовчки на порозі власної кімнати?

— Почекай... заходить сонце, — сказав світловолосий юнак, не повертаючи голови. — Звідси прекрасний краєвид.

Що правда, то правда. Їхня квартира на останньому — шістнадцятому — поверсі, і з вікна відкривається широка панорама: вулиця, будинки, Галина школа, а вдалині, на обрії — ліс. Точніше не ліс, а пуща, бо містечко, яке стоїть за лісом, так і називається: Пуща-Водиця.

Галя й собі зиркнула у вікно. Сонце якраз торкнулося обрію, заливши навколоїшні будинки м'яким рожевуватим світлом. Сліпуче кружало поволі поринало за ліс, за далекі зубчики сосен. Його золотово-рожеве проміння гасло, і місто